

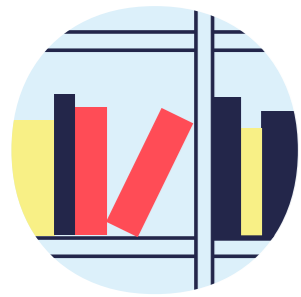
Så här får du använda illustrationer ur böcker på bibliotekens webbplattformer

Bokillustrationer kan vara bokens omslagsbild eller illustrationer i inlagan, såsom tecknade bilder eller fotografier. Med bibliotekens webbplattformer avses bibliotekens webbplatser, bloggar, kanaler i sociala medier, livestreamar, videoinspelningar och nätbibliotek.

Utan tillstånd

Upphovsrättslagen tillåter användning av ett verk utan tillstånd under vissa omständigheter.

1. Bild av böcker som föremål

Du kan använda bilder där man ser exempelvis en bokhylla eller bokhög där böckernas ryggar syns.

Då handlar det inte om upphovsrättsligt relevant avbildning av en bok.

2. Bild som citat eller i en sekundär roll

Citrätten tillåter att bokens omslagsbild eller övriga illustrationer används i bokrecensioner. Bokens illustrationer kan synas på bild eller video också i sekundär roll, till exempel i boktipsarens hand.

I dessa situationer handlar det om användning av verket utan upphovsmannens tillstånd som separat tillåts i upphovsrättslagen.

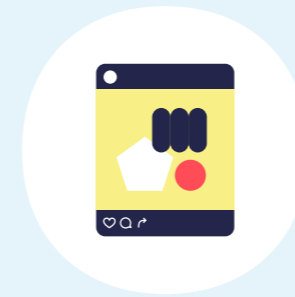
3. Upphovsrättsfri bild

Bilder vars upphovsrätt har gått ut får användas fritt.

Upphovsrätten gäller i 70 år från slutet av upphovsmannens dödsår.

Med tillstånd

I regel behövs rättsinnehavarens tillstånd för att använda upphovsrättsskyddade verk, såsom illustrationer i en bok. Undantag är användningssituationer som räknas upp under punkten Utan tillstånd.

1. Bokillustration på webbplatser och i sociala medier

Du behöver licens när du använder en boks illustrationer på bibliotekets webbplats, bloggar eller sociala medier.

2. Bokillustration på video

Du behöver licens också när du visar eller fogar bokens illustrationer till en lässtunds-, boktips-, författarintervju- eller motsvarande video.

3. Kopiering av bokens omslag till ett nätbibliotek

Du behöver licens om du skannar eller på annat sätt kopierar bokens omslag för att användas i bibliotekets katalog, nätbiblioteket eller motsvarande i samband med uppgifter om ifrågavarande bok och dess upphovsman.

Separat licens behövs dock inte om omslagsbilden visas i nätbiblioteket genom att den länkas från en databas som man har en avtalsbaserad licens för att använda.

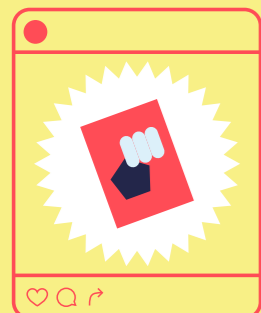
➔ Var får man licens?

Kopiosto erbjuder nätlicens för illustrationer för bibliotek. Licensen är kommunspecifik och gäller kommunens alla bibliotek. Mer information om den kommunspecifika licensen får du här: kopiosto.fi/kirjastojenverkkolupa

Kopiosto erbjuder även en inspelningsspecifik licens för att göra en enskild boktips- eller lässtundsvideo. Ett enskilt bibliotek kan köpa ett sådant tillstånd. Mer information om den inspelningsspecifika licensen får du här: kopiosto.fi/kirjastojentallenekohtainenlupa

Kopiostos licenser gäller endast bokens illustrationer. Om användning av text måste man avtala separat med Sanasto. sanasto.fi

För ett enskilt fall är det alltid möjligt att komma överens om användningslicensen och användningsersättningen direkt med bildens upphovsman.

Användning av omslagsbilden i boktips i sociala medier

Böcker känns igen på omslaget. Bokens omslag är också ett verk vars rättigheter innehas av upphovsmännen och förläggaren. Det är dock etablerad praxis inom litteraturbranschen att man i regel inte förutsätter tillstånd för att visa bokens omslag i samband med boktips, även om det inte handlar om citering.